

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 128/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu povereného príslušníka Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, proti postupu povereného príslušníka Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, proti postupu Okresnej prokuratúry Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 a jej upovedomeniu zo 16. septembra 2024 a proti postupu Krajskej prokuratúry v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 a jej upovedomeniu zo 6. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva na život podľa čl. 15 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ods. 1 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, práva na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru, základného práva na zachovanie

ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy, základného práva na ochranu obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 4 ústavy, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom povereného príslušníka Policajného zboru okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, postupom povereného príslušníka Policajného zboru okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 a jej upovedomením zo 16. septembra 2024 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 a jej upovedomením zo 6. decembra 2024.

2. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby vyslovil porušenie označených základných práv postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 a jeho uznesením z 30. septembra 2024, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 a jej upovedomením zo 16. septembra 2024 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 a jej upovedomením zo 6. decembra 2024, zakázal označeným orgánom verejnej moci pokračovať v porušovaní označených základných práv, prikázal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky odňať predmetné trestné veci okresnému riaditeľstvu, okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre, prikázal Okresnému súdu Nové Zámky poskytnúť informácie, o ktoré žiadal, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 75 000 eur od okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, generálnej prokuratúry a okresného súdu. Sťažovateľ zároveň doručil žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom spolu s potvrdením o svojich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

3. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti, ale predovšetkým z vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ inicioval podaním trestných oznámení trestné konania vedené okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023.

4. V trestnom konaní vedenom okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 bolo na podklade podaného trestného oznámenia sťažovateľa, ktoré podal 5. augusta 2023 na Obvodnom oddelení Policajného zboru Nové Zámky okresného riaditeľstva, uznesením povereného príslušníka z 30. novembra 2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Po vykonaní dokazovania (spočívajúceho vo výsluchu sťažovateľa v procesnom postavení svedka-poškodeného, podozrivej osoby zo spáchania skutku v procesnom postavení podozrivej a jedného svedka, v zabezpečení odborného vyjadrenia k hodnote odcudzených vecí) bolo trestné stíhanie vo veci pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uznesením povereného príslušníka Policajného zboru obvodného oddelenia okresného riaditeľstva (ďalej len „policajt“) ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 19. júla 2024 podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku prerušené z dôvodu, že sa nezistili

skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Sťažovateľ napadol uznesenie policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 19. júla 2024 sťažnosťou podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry svojím uznesením č. k. 1 Pv 475/23/4404-14 z 9. septembra 2024 tak, že uznesenie policajta z 19. júla 2024 zrušila podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a vec mu vrátila na ďalšie konanie. Následne policajt ďalším uznesením ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku trestnú vec postúpil na vybavenie ako priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), keďže z dôvodu novelizácie Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z. v spojitosti s nálezom ústavného súdu č. k. PL. ÚS 3/2024-761 z 3. júla 2024 došlo k zvýšeniu zákonného limitu malej škody podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona, následkom čoho nebola v predmetnej trestnej veci naplnená objektívna stránka prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, teda následok spočívajúci v spôsobení škody na cudzom majetku vo výške minimálne 700 eur, keď zistená výška škody vo veci predstavovala škodu vo výške nepatrnej v sume 350 eur. Teda pri nepatrnej škode je skutok potrebné právne kvalifikovať nie ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ale ako priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch. Sťažovateľ aj uznesenie policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 napadol sťažnosťou podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pv 475/23/4404-19 z 29. januára 2025 jej zamietnutím podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

5. V trestnom konaní vedenom okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 bolo uznesením policajta z 5. apríla 2024 na podklade vykonanej obhliadky miesta činu ako neodkladného a neopakovateľného úkonu trestného konania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného poriadku. V predmetnom trestnom konaní boli zaznamenané len bezúspešné pokusy z 10. júna 2024, 11. júna 2024 a 15. júna 2024 o predvolanie sťažovateľa na vypočutie v procesnom postavení svedka-poškodeného a do času podania ústavnej sťažnosti 24. decembra 2024 nebolo predmetné trestné konanie meritórne ukončené a vo veci nebola vyvodená trestnoprávna zodpovednosť proti určitej osobe, pričom vec dozorujúci prokurátor očakáva správu o stave veci od policajta 5. marca 2025.

6. Postup policajta v trestnom konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 bol na podklade podania sťažovateľa podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku predmetom preskúmania vec dozorujúcou prokurátorkou okresnej prokuratúry so závermi uvedenými v jej písomnom upovedomení č. k. 2 Pv 136/24/4404-5 zo 16. septembra 2024, ktoré boli na podklade podnetu sťažovateľa podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku preskúmané prokurátorkou krajskej prokuratúry so závermi uvedenými v jej písomnom upovedomení č. k. 2 KPt 392/24/4400-4 zo 6. decembra 2024.

7. Z obsahu písomného upovedomenia prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. 2 KPt 392/24/4400-4 zo 6. decembra 2024 v podstatnom vyplýva, že sa stotožnila s argumentáciou podriadenej prokurátorky o nemožnosti ustanovenia právneho zástupcu sťažovateľovi ako poškodenému v trestnom konaní, a to do času vznesenia obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku určitej osobe, keďže to vylučuje zákonná dikcia § 47 ods. 6 Trestného poriadku. Na zvýraznenie správnosti tohto postupu poukázala na súčasné štádium trestného konania, kde nedošlo k vzneseniu obvinenia

určitej/konkrétnej osobe podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, v dôsledku čoho ani nie je možné „ *podať sudcovi pre prípravné konanie návrh na ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre poškodeného v zmysle § 47 odsek 6 Trestného poriadku.* “, pričom ale zároveň poukázala na to, že sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní má z dôvodu materiálnej núdze „ *naďalej právo na právnu pomoc poskytovanú Centrom právnej pomoci, ktoré je bližšie upravené v zákone číslo 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.* “. V reakcii na sťažovateľom predloženú námietku o nemožnosti poskytnúť súhlas na trestné stíhanie podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku konštatovala, že predpokladom uplatnenia tohto práva poškodeného je opätovne situácia zodpovedajúca vzneseniu obvinenia proti určitej osobe a príbuzenský pomer k obvinenému. Tento postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku dosiaľ v štádiu realizácie nebol.

8. Z obsahu písomného upovedomenia prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. 2 KPt 392/24/4400-4 zo 6. decembra 2024 vyplýva (v následne uvedenej okolnosti) názorový rozpor so závermi prokurátorky okresnej prokuratúry v jej písomnom upovedomení č. k. 2 Pv 136/24/4404-5 zo 16. septembra 2024, a to o nezistení priesťahového postupu policajta v konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, ktorý ako predpoklad svojho ďalšieho postupu v konaní videl uskutočnenie výpovede sťažovateľa v procesnom postavení svedka-poškodeného, ktorú sa mu nepodarilo vykonať, čo prokurátorka krajskej prokuratúry rozporovala so záverom o tom, že nevykonanie tohto úkonu trestného konania nie je/nebolo prekážkou vykonania iných procesných úkonov na účely „ *zistenia skutkového stavu, stotožnenia páchatel'a a objektivizovania výšky spôsobenej škody, ktorá je podstatná pre právne posúdenie skutku.* “. V nadväznosti na tento záver a podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov konštatovala, že „ *bude vydaný pokyn na odstránenie priesťahov a ďalších nedostatkov v prípravnom konaní prokurátorke Okresnej prokuratúre Nové Zámky vykonávajúcej dozor, aby v rámci svojich oprávnení podľa § 230 Trestného poriadku zabezpečila riadne a plynulé vykonávanie procesných úkonov v skrátenej vyšetrovaní, najmä aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.* “.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez právneho zastúpenia, podľa vlastného vyjadrenia v zastúpení svojej matky sťažovateľky v druhom rade, čo preukazuje priloženým plnomocenstvom, svoje námietky rozvíja vo vzťahu k jednotlivým v záhlaví ústavnej sťažnosti uvedeným rozhodnutiam a postupom orgánov činných v trestnom konaní viac či menej v nadväznosti na namietané porušenie jeho jednotlivých označených základných práv. Ústavný súd z jednotlivých podaní sťažovateľa vyvodil nasledujúci okruh najpodstatnejších argumentov.

10. Sťažovateľ v súhrne považuje upovedomenie okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 zo 16. septembra 2024 a upovedomenie krajskej prokuratúry sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 zo 6. decembra 2024 za nedostatočne odôvodnené, keďže orgány prokuratúry opomenuli reagovať na uplatnené argumenty a námietky, nevysporiadali sa so všetkými okolnosťami podstatnými pre

rozhodnutie, nimi prijaté skutkové a právne závery sú výrazom zjavného faktického omylu, a to s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax v obdobných veciach, čím tak došlo k porušeniu vo vzťahu k obom dotknutým osobám základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Spoločným argumentom sťažovateľa preukazujúcim arbitrárnosť záverov upovedomenia okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 zo 16. septembra 2024, ako aj upovedomenia krajskej prokuratúry sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 zo 6. decembra 2024 je arbitrárne posúdenie jeho majetkových pomerov (v kontexte rozhodnutí príslušných orgánov verejnej moci vrátane Centra právnej pomoci) odôvodňujúcich mu ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov ako poškodenému v trestnom konaní, na ktoré má podľa jeho právneho názoru právny nárok, ktorý je mu bezdôvodne upieraný, čo v konečnom dôsledku vedie k porušeniu aj jeho základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. V dôsledku nezákonného postupu okresného riaditeľstva v konaniach vedených pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 nemohol dosiaľ uplatniť ani svoje právo ako poškodený trestným činom spočívajúce v udelení súhlasu s trestným stíhaním podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku, čím tak došlo k porušeniu „práva navrhovať, obstarávať a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom“, a teda k porušeniu už označeného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Podľa sťažovateľa sa okresná prokuratúra nedostatočne vysporiadala s priet'ahmi v konaní okresného riaditeľstva vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 (čo aprobovala aj krajská prokuratúra), ktoré do času podania ústavnej sťažnosti trvá už po dobu 9 mesiacov, a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, ktoré do času podania ústavnej sťažnosti trvá už takmer 1 rok a 6 mesiacov, v dôsledku čoho tak došlo k zmareniu samotného účelu trestného konania. Sťažovateľ je toho názoru, že „vyšetrovania nie sú primerané, pretože úmyselne nevedú k zisteniu skutkového stavu a k identifikácii a potrestaniu zodpovedných osôb“, čo má dokazovať aj «uznesenie polície, ktorým nezákonne prerušil stíhanie tvrdením „skutok spáchal neznámy páchatel“, ktoré v zjavnom rozpore s dôkazmi a výpoveďami svedkov.». Teda „nezákonnosť a neúčinnosť vedených vyšetrovaní vyplýva i zo skutočnosti, že sú 9 mesiacov, resp. takmer rok a pol vedené trestné stíhanie voči páchatelom, ktorých totožnosť poznajú alebo ju mali zistiť z dôkazov.“, čím tak „policijti a dozor vykonávajúci prokurátor popreli zmysel procesného inštitútu začatia trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 TP“.

12. Ďalším spoločným sťažovateľom atakovaným nedostatkom v postupe okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404, krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400, ako aj okresného riaditeľstva v konaniach vedených pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 je doručovanie písomností nie do elektronickej schránky sťažovateľa, ale na adresu, na ktorej sa nezdržiava, a to aj napriek tomu, že je táto skutočnosť orgánom činným v trestnom konaní známa.

13. V súhrne podľa názoru sťažovateľa dochádza spoločne postupom označených orgánov činných v trestnom konaní v označených konaniach k porušeniu pozitívneho záväzku štátu zabezpečiť riadne vyšetrenie oznámenej trestnej činnosti, čím tak dochádza k porušeniu nielen základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy,

základného práva na ochranu obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 4 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a v sekundárnej rovine v dôsledku utrpených fyzických a psychických útrap spôsobených páchaním trestnej činnosti aj k porušeniu základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a dokonca z dôvodu poškodenia a systematického ničenia majetku až k porušeniu základného práva na život podľa čl. 15 ods. 1 ústavy a podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru a základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ods. 1 ústavy. Vlastnícke právo zakotvuje aj nárok na pozitívne plnenie zo strany štátu. Postupom orgánov činných v trestnom konaní je podozrivým dovolené zasahovať do vlastníckeho práva sťažovateľa bezplatným užívaním jeho nehnuteľnosti po dobu piatich rokov, výrubom drevín, zásahom do fasády domu, pripojením nelegálne zriadenou elektrickou prípojkou. Uvedené spôsobuje prehlbovanie majetkovej škody, ktorá je podľa sťažovateľa porovnateľná so škodou veľkého rozsahu. Porušením pozitívneho záväzku štátu účinne vyšetriť prípady zlého zaobchádzania zo strany súkromných osôb došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, práva na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

14. Sťažovateľ napokon v podanej ústavnej sťažnosti vznesol námietku zaujatosti proti viacerým sudcom ústavného súdu, a to JUDr. Baricovej, JUDr. Kaššákovi, JUDr. Maďarovi, JUDr. Šorlovi, JUDr. Strakovi, JUDr. Vernarskému, JUDr. Molnárovi, JUDr. Szigetimu, z dôvodu rozhodovania o jeho podaných ústavných sťažnostiach v konaniach vedených pod sp. zn. I. ÚS 569/2023, sp. zn. II. ÚS 182/2024 a sp. zn. II. ÚS 478/2024 a na podklade toho navrhol, aby „*v súlade s čl. 48 ods. 1 ústavy na základe vznesenej námietky zaujatosti, plénum v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) v spojení s § 49, § 51, § 52 ZoÚS a postupom podľa čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 a čl. 154c Ústavy SR rozhodlo o vylúčení z konania a rozhodovania o našej veci*“ uvedených sudcov ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení označených základných práv a slobôd postupom okresného riaditeľstva v konaniach vedených pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 a jej upovedomením zo 16. septembra 2024 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 a jej upovedomením zo 6. decembra 2024 ako orgánov činných v trestnom konaní rozhodujúcich o sťažovateľom podaných trestných oznámeniach v prípravnom konaní.

16. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. To znamená, že ešte pred tým, ako sa ústavný súd môže začať zaoberať materiálnou stránkou veci, je vždy povinný preskúmať formálne (procesné) náležitosti ústavnej sťažnosti a vylúčiť jej zjavnú neopodstatnenosť. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak ústavná sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne a obsahové náležitosti a predpoklady, môže sa ňou ústavný súd zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky.

17. V úvode ústavný súd uvádza, že napriek prítomnosti obsahových nedostatkov ústavnej sťažnosti sťažovateľa, najmä absencii ústavnoprávnej argumentácie v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez právneho zastúpenia, pričom zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Vychádzajúc z materiálnej koncepcie ochrany základných práv sťažovateľa, ako aj z potreby posúdenia, či v prejednávanej veci nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom), ústavný súd pristúpil k vecnému posúdeniu argumentácie sťažovateľa v jej popísanom kontexte (porov. I. ÚS 491/2023, I. ÚS 225/2023, I. ÚS 569/2023).

III.1. Posúdenie aktívnej legitímácie [REDAKČIA]:

18. Sťažovateľ [REDAKČIA] v podanej ústavnej sťažnosti konštatoval, že ju podáva nielen za seba, ale aj v zastúpení za svoju matku [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], a to na podklade plnomocenstva z 11. mája 2022, z ktorého vyplýva, že je oprávneným zástupcom svojej matky ako splnomocniteľky, a to na všetky právne úkony, či už v písomnom, alebo osobnom styku so všetkými orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy.

19. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

20. Zo zákonnej dikcie § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľkou [REDAKČIA] udelené plnomocenstvo je všeobecné, avšak bez ohľadu na túto okolnosť ho nie je možné akceptovať v konaní pred ústavným súdom. Plnomocenstvo na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom musí byť udelené osobitne len na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, a to v dôsledku zákonom ustanovenej podmienky výlučne advokátovi (§ 34 zákona o ústavnom súde). V dôsledku uvedeného nie je možné akceptovať sťažovateľa [REDAKČIA] ako splnomocneného zástupcu jeho matky [REDAKČIA] na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ak teda podal ústavnú sťažnosť v jej mene, podal ju bez právnych účinkov vo

vzťahu k osobe svojej matky (ktorá teda ústavnú sťažnosť nepodala) a sťažovateľom je výlučne [REDAKOVANÉ]. Prieskum ústavného súdu však prichádza do úvahy, len pokiaľ ide o námietky porušenia jeho práv, pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie práv [REDAKOVANÉ], v tejto časti by bol daný, ak by bola ústavná sťažnosť podaná pri splnení zákonnej podmienky kvalifikovaného právneho zastúpenia, dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanej zjavne neoprávnenou osobou.

21. V sekundárnej rovine svojej argumentácie ústavný súd poukazuje na to, že ťažiskovým pojmom a komponentom základných práv vo všeobecnej rovine ich obsahového významu je to, že ich ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti. Súčasne uplatnenie základného práva je/musí byť spojené len s takou vecou (záležitosťou) účastníka konania pred súdom alebo iným orgánom právnej ochrany, ktorej prejednanie a rozhodnutie je zahrnuté do účelu procesného poriadku, ktorý upravuje postup orgánu verejnej moci pri prejednaní veci účastníka, a teda domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (II. ÚS 4/96, II. ÚS 148/03, II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Inými slovami, z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ môže namietať porušenie svojich základných práv v spojitosti s trestným konaním (rozumej aj v štádiu prípravného konania) len v tom rozsahu, v ktorom je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu subjektom tohto konania.

22. Z obsahu trestných konaní okresného riaditeľstva vedených pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 a pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 (v nadväznosti na postup okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 a postup krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 KPt 392/24/4400) je zrejmé, že sťažovateľka [REDAKOVANÉ] v nich nevystupuje ako subjekt trestného konania (rozumej aj v obsahovom význame svedka a zároveň poškodeného), v dôsledku čoho by bola [REDAKOVANÉ] neoprávnenou osobou na podanie ústavnej sťažnosti, čo však nie je v dôsledku okolností uvedených v predchádzajúcom odseku aktuálne.

III.2. K sťažovateľom podanej námietke zaujatosti sudcov ústavného súdu JUDr. Baricovej, JUDr. Kaššáka, JUDr. Maďara, JUDr. Šorla, JUDr. Straku, JUDr. Vernarského, JUDr. Molnára, JUDr. Szigetiho:

23. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť.

24. Podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce. Ak z dôvodu vylúčenia sudcov ústavného súdu, z dôvodu vznesenia námietky zaujatosti účastníkmi konania voči viacerým sudcom ústavného súdu, z dôvodu vyhlásenia sudcu ústavného súdu o svojej zaujatosti vo veci alebo z dôvodu oznámenia dôvodov vylúčenia podľa § 49 ods. 4 nie je možný postup podľa predchádzajúcej vety, rozhodne o veci samej senát ústavného súdu v pôvodnom zložení; na ďalšie vyhlásenia účastníka konania o odmietnutí sudcu ústavného súdu pre jeho

zaujatost', vyhlásenia sudcu ústavného súdu o svojej zaujatosti vo veci a oznámenia dôvodov vylúčenia podľa § 49 ods. 4 sa neprihliada.

25. Ústavný súd po posúdení sťažovateľovej námietky zaujatosti proti označeným sudcom ústavného súdu konštatuje, že o nej nie je možné rozhodnúť z dôvodu uvedeného v § 51 ods. 2 druhej vete zákona o ústavnom súde. Dôvodom je, že sa týka ôsmich z aktuálne dvanástich sudcov ústavného súdu (jedna zo sudcovských funkcií nie je obsadená). Po pridelení veci je členom senátu, ktorý má vec rozhodnúť, z namietaných sudcov Rastislav Kaššák. O jeho vylúčení by mal rozhodnúť „iný“ trojčlenný senát ústavného súdu, teda bez sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša ako členov konajúceho senátu. Okrem ôsmich namietaných sudcov (vrátane sudcu konajúceho senátu Rastislava Kaššáka), ktorí na základe námietky z povahy veci nerozhodujú ani o vylúčení sudcu ako člena vo veci konajúceho senátu (ide o rovnocennú otázku), a okrem dvoch členov konajúceho senátu, ktorí o vylúčení člena senátu zo zákona nerozhodujú, teda už prichádzajú do úvahy len dvaja potenciálni členovia námietkového senátu (odrátaním desiatich od počtu dvanástich funkčne činných sudcov ústavného súdu). Znamená to, že námietkový (trojčlenný) senát nie je možné vytvoriť z dôvodu vznesenia námietky zaujatosti účastníkom konania proti viacerým sudcom ústavného súdu, preto sú nevyhnutne splnené podmienky podľa § 51 ods. 2 druhej vety zákona o ústavnom súde a o veci samej rozhodne senát ústavného súdu v pôvodnom zložení. Nebolo sa teda možné zaoberať ani otázkou, či predostreté námietkové dôvody (týkajúce sa skoršieho rozhodovania) môžu byť, čo i len potenciálne, zákonným dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu.

III.3. K právomoci ústavného súdu všeobecne:

26. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

27. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

28. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená,

vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

29. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

30. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušeniu ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

31. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu deľby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 zo 16. septembra 2024 a postupom policajta v konaní okresného riaditeľstva vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024:

32. Ústavný súd generálne k tejto časti sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplýva, že sú „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016, I. ÚS 517/2022), v dôsledku čoho je možné právne účinným spôsobom namietat ich porušenie v konaní pred ústavným súdom až po právoplatnom skončení daného konania, resp. uplatnení všetkých opravných prostriedkov v trestnom konaní vrátane tých pochybení, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu. V nadväznosti na to ústavný súd stabilne judikuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov

a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj vo veci konajúcich súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 166/2010, II. ÚS 425/2017, III. ÚS 156/2021, IV. ÚS 80/2022, IV. ÚS 407/2024). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú, a to prednostne, napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti, prípadne iné orgány verejnej moci na to určené.

33. Už prezentovaná názorová línia nadobúda svoju relevanciu v sťažovateľom namietanom konaní okresného riaditeľstva vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, ktoré nie je ku dňu podanej ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, ale, naopak, policajt v ňom vykonáva úkony prípravného konania, o ktorých sumáre (eventuálne aj s dosiahnutým meritórnym výsledkom) má informovať vec dozorujúceho prokurátora do 5. marca 2025. Je teda podstatné, že sťažovateľom namietané konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené (nedošlo v ňom k meritórnemu rozhodnutiu), sťažovateľ v ňom vystupuje ako subjekt trestného konania (§ 10 ods. 10 Trestného poriadku) disponujúci plnou návrhovou kompetenciou na ovplyvňovanie jeho výsledku v rozsahu zodpovedajúcom jeho procesnému postaveniu.

34. Uvedené sa týka aj postupu okresnej prokuratúry, pričom aj nad tento rámec (v osobitnej línii) vo vzťahu k upovedomeniu okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 zo 16. septembra 2024 sťažovateľ disponoval účinným prostriedkom nápravy podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, o ktorom rozhodla krajská prokuratúra svojím upovedomením sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 zo 6. decembra 2024 (ktoré sa týkalo aj prieťahovosti konania, ktorá bude vyhodnotená osobitne). Teda platí, že právomoci ústavného súdu preskúmať postup policajta a postup okresnej prokuratúry zhmotnený v jej upovedomení sp. zn. 2 Pv 136/24/4404 zo 16. septembra 2024 predchádzala právomoc krajskej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, na ktorú sa aj sťažovateľ procesným postupom obrátil, v dôsledku čoho by bol, ak by ústavná sťažnosť bola podaná s kvalifikovaným právnym zastúpením podľa zákona, dôvod sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.5. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomením krajskej prokuratúry sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 zo 6. decembra 2024:

35. Pokiaľ ide o upovedomenie krajskej prokuratúry, ústavný súd vo všeobecnej rovine pripomína, že toto patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak

ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klávať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu, resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) kladené na odôvodnenia na odôvodnenia právoplatných, najmä súdnych rozhodnutí (IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015, I. ÚS 434/2022, IV. ÚS 524/2023).

36. Vo vzťahu k ústavnu sťažnosťou napadnutému upovedomeniu krajskej prokuratúry ústavný súd primárne konštatuje okolnosti uvedené v odseku 34, ktoré sú aktuálne aj v tomto prípade. Subsidiárne a fakultatívne v záujme čiastkovo nadrámcového prieskumu pri ochrane základných práv ústavný súd po preskúmaní napadnutého upovedomenia generálne konštatuje, že toto nevykazuje známky arbitrárnosti, obsahuje dostatočné odôvodnenie, z ktorého obsahu je zrejmé ústavne konformná aplikácia predovšetkým § 47 ods. 6 Trestného poriadku, taktiež § 211 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj kompetenčných oprávnení nadriadenej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, a to aj vo vzťahu k sťažovateľom atakovanému priťahovému postupu policajta v konaní vedenom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024. Krajská prokuratúra sťažovateľovi explicitne objasnila, že sociálna situácia sťažovateľa ako poškodeného v trestnom konaní je len jednou z podmienok na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, pričom druhou zákonnou podmienkou je vznesenie obvinenia konkrétnej osobe podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, k čomu však do času prieskumu zákonnosti krajskou prokuratúrou (teda do 6. decembra 2024) nedošlo. Z uvedeného dôvodu nedošlo teda k splneniu zákonných podmienok na ustanovenie právneho zástupcu poškodenému v trestnom konaní, o ktorého opodstatnenosti rozhoduje v konečnom kompetenčnom reťazci sudca pre prípravné konanie. Do času postupu podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku má však sťažovateľ zákonnú možnosť domáhať sa uplatnenia základného práva na právnu pomoc podaním žiadosti na Centrum právnej pomoci. Krajská prokuratúra taktiež ústavne konformným spôsobom sťažovateľovi (obsahovo) ozrejmila, že predpokladom uplatnenia práv poškodeného podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku je situácia, v ktorej sa má začať trestné stíhanie proti určitej osobe (teda vzniesť jej obvinenie) a táto osoba má zákonom vymedzený vzťah k poškodenému, poprípade riešenie dotknutej otázky v prípade, ak už k vzneseniu obvinenia došlo (bližšie pozri bod 7), preto je uplatňovanie takého oprávnenia predčasné. Každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (III. ÚS 173/2018, IV. ÚS 108/2025).

37. Preskúmaním upovedomenia krajskej prokuratúry sp. zn. 2 KPt 392/24/4400 zo 6. decembra 2024 teda ústavný súd nezistil takú možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v dôsledku čoho by bol, ak by ústavná sťažnosť bola podaná s kvalifikovaným právnym zastúpením podľa zákona, dôvod sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietnuť jednak z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (odseky 34 a 36 tohto odôvodnenia) a subsidiárne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. K vecne rovnakému záveru dospel ústavný súd aj pri

posúdení sťažovateľom označeného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré je navyše na daný účel použiteľné len vo vzťahu k rozhodnutiam a postupom súdu.

III.6. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023:

38. Z vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že trestné konanie vedené pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 bolo ukončené uznesením policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 v spojení s uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 475/23/4404-19 z 29. januára 2025 postúpením trestnej veci podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku na vybavenie ako priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, keďže z dôvodu novelizácie Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z. v spojitosti s nálezom ústavného súdu č. k. PL. ÚS 3/2024-761 z 3. júla 2024 došlo k zvýšeniu zákonného limitu malej škody podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona, následkom čoho nebola v predmetnej trestnej veci naplnená objektívna stránka prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, teda následok spočívajúci v spôsobení škody na cudzom majetku vo výške minimálne 700 eur, keď zistená výška škody vo veci predstavovala škodu vo výške nepatrnej v sume 350 eur.

39. Sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti konkrétne nenapadol uznesenie policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024, ale len postup okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, a to aj napriek tomu, že podal ústavnú sťažnosť 24. decembra 2024. Pre posúdenie tejto časti podanej ústavnej sťažnosti sú relevantné už spomenuté závery týkajúce sa subsidiarity právomoci ústavného súdu (pozri body 26 až 31), keďže proti uzneseniu policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 je/bola prípustná sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej v kompetenčnom reťazci mala právomoc rozhodnúť a rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pv 475/23/4404-19 z 29. januára 2025, ktorej právomoc predchádza právomoci ústavného súdu, v dôsledku čoho by bol, ak by ústavná sťažnosť bola podaná s kvalifikovaným právnym zastúpením podľa zákona, dôvod sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde .

III.7. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na život podľa čl. 15 ods. 1 ústavy a podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru, základným právom na ochranu zdravia podľa čl. 40 ods. 1 ústavy, základným právom na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základným právom na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, právom na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru, základným právom na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základným právom na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, základným právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy, základným právom na ochranu obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 4 ústavy a právom na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom policajta v konaniach vedených okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023:

40. Sťažovateľ odvodzuje porušenie už označených základných práv od porušenia pozitívneho záväzku štátu účinne vyšetriť prípady zlého zaobchádzania zo strany súkromných osôb. V rámci tejto námietky argumentuje, že mu orgány činné v trestnom konaní neposkytli žiadnu trestnoprávnu ochranu proti zásahom do osobnostnej a súkromnej sféry konaním podozrivých osôb, čím tak dochádza k porušeniu pozitívneho záväzku štátu spočívajúcemu v tom, že orgány činné v trestnom konaní nestíhajú trestné činy, ktorými podozriví zasahujú do jeho vlastníckeho práva. Primárne teda platí, že porušenie všetkých označených práv sťažovateľ odvodzuje od postupu orgánov činných v trestnom konaní na základe jeho trestných oznámení, čo tvorí obsahový prienik s už posudzovaným základným právom na inú právnu ochranu. Ak nedošlo k porušeniu tohto základného práva, nemôže byť napadnutými postupmi (vrátane napadnutých upovedomení) porušené ani žiadne z označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru.

41. Opäť len nadržámcovo a v dôsledku okolností uvedených v predchádzajúcom odseku sčasti duplicitne možno uviesť, že vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na život podľa čl. 15 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru ústavný súd konštatuje, že namietaným postupom orgánov verejnej moci ani nemohlo dôjsť k porušeniu práv, ktoré označil sťažovateľ, pre bazálny nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutými postupmi a označenými základnými právami.

42. Čo sa týka ostatných uplatnených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru, a to základného práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy, základného práva na ochranu obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 4 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, možno (opäť doplnkovo) uviesť, že zlyhanie štátu pri vyšetrovaní niektorých trestných činov môže viesť k ich porušeniu, no trestnoprávna ochrana sa vyžaduje len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa podľa ESĽP vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty týchto práv (X a Y proti Holandsku č. 8978/80 z 26. 3. 1985, Söderman proti Švédsku z 12. 11. 2013). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (M. T. a S. T. proti Slovensku z 29. 5. 2012, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásillnenie, pozri napr. X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, bod 27) či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (Remetin proti Chorvátsku z 11. 12. 2012, bod 91).

43. Právo na účinné vyšetrovanie nenáleží poškodenému v trestnom konaní o akomkoľvek trestnom čine, ale len o tých najzávažnejších, ktoré sú svojimi dopadmi porovnateľné so zásahom do práva na život (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III.ÚS 2012/18 z 3. septembra 2019, bod 34; nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1412/20 zo 6. októbra 2020, bod 26; resp. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 3436/14 z 19. januára 2016, bod 23).

44. Ústavný súd už v minulosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že pozitívny záväzok štátu zabezpečiť efektívne rešpektovanie súkromia a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru môže implikovať požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany najmä v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života. Je potrebné rozlišovať medzi pozitívnymi záväzkami štátu, pokiaľ ide o záväzok vyšetriť zničenie majetku na jednej strane a stratou života na druhej. ESLP konštatoval, že vyšetrovacia povinnosť je nižšia pri menej závažných trestných činoch, ako sú trestné činy proti majetku, než je to pri závažnejších násilných trestných činoch a najmä tých, ktoré by spadali do rozsahu čl. 2 alebo 3 dohovoru. Vzhľadom na to, že predmetom trestných konaní vedených okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 je majetková trestná činnosť právne kvalifikovaná ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného poriadku, nedosahuje taká trestná činnosť intenzitu zásahu do jeho telesnej či duševnej integrity zakladajúcu požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany v zmysle citovanej judikatúry. Tieto závery zodpovedajú dôvodom, ktoré by podľa predchádzajúcich častí tohto odôvodnenia viedli k odmietnutiu ústavnej sťažnosti, ak by bola podaná pri rešpektovaní zákonnej podmienky kvalifikovaného právneho zastúpenia.

III.8. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 a pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024:

45. Ústavný súd predovšetkým k namietanému statusu sťažovateľa ako poškodeného uvádza, že v minulosti už vyslovil (I. ÚS 172/2018), že práva obsiahnuté v dohovore vykladá v intenciách judikatúry ESLP, z ktorej okrem iného vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je v zásade aplikovateľný, pokiaľ sa poškodený k trestnému konaniu pripojí s cieľom získať náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená. Namietat' porušenie garancií vyplývajúcich z práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nebude môcť ten poškodený, ktorý sa trestného konania zúčastňuje len s cieľom prispieť k odsúdeniu obvineného (Corbu proti Rumunsku z 31. 3. 2009, č. 27396/04). V zmysle judikatúry ESLP nároky tretích strán (poškodených) na náhradu škody, ktoré si uplatnili v trestnom konaní, sú garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to od okamihu, od ktorého boli v trestnom konaní uplatnené, bez ohľadu na to, či v trestnom konaní bolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe [Javor a Javorová proti Slovenskej republike z 15. 9. 2015, sťažnosť č. 42360/10, bod 66, obdobne Bíro proti Slovenskej republike z 27. 6. 2006, sťažnosť č. 57678/00 (IV. ÚS 303/2021, III. ÚS 459/2021, I. ÚS 569/2023)].

46. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu, pričom táto neistota sa odstráni právoplatnosťou rozhodnutia o dotknutej veci. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor podľa ktorého nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

47. Vo vzťahu k postupu okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 ústavný súd konštatuje, že celkovo trvalo od 5. augusta 2023, keď sťažovateľ podal na okresnom riaditeľstve trestné oznámenie, a právoplatne bolo ukončené uznesením policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 v spojení s uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pv 475/23/4404-19 z 29. januára 2025 (v zásade teda až po podaní ústavnej sťažnosti). V rámci trestného konania bolo policajtom vydané aj uznesenie ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 19. júla 2024, ktorým podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku prerušil vedené trestné stíhanie vo veci z dôvodu, že sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe, ktoré bolo uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 475/23/4404-14 z 9. septembra 2024 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Z obsahu uznesenia policajta ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 z 30. septembra 2024 vyplýva, že v predmetnom konaní bolo uznesením policajta z 30. novembra 2023 začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, 26. marca 2024 bol sťažovateľ vypočutý v procesnom postavení svedka-poškodeného, 2. mája 2024 bola v procesnom postavení podozrivej vypočutá [REDAKOVANÉ] a 31. mája 2024 bol v procesnom postavení svedka vypočutý [REDAKOVANÉ] a boli zabezpečené odborné vyjadrenia k odcudzeným veciam.

48. Z uvedeného prehľadu vo veci vykonaných úkonov vyplýva, že postup policajta v konaní vedenom na okresnom riaditeľstve pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023 bol celkovo plynulý bez zistených období nečinnosti, v dôsledku čoho je možné konštatovať, že predmetné konanie z hľadiska jeho druhu a povahy netrvalo tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 96/2021, IV. ÚS 251/2021, IV. ÚS 139/2023, IV. ÚS 144/2023, IV. ÚS 179/2023, IV. ÚS 547/2024, IV. ÚS 549/2024).

49. K rovnakému záveru dospel ústavný súd aj pri posúdení postupu policajta v konaní vedenom na okresnom riaditeľstve pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024, ktoré do času podania ústavnej sťažnosti sťažovateľom trvá celkovo 8 mesiacov. V rámci tohto konania bolo uznesením policajta z 5. apríla 2024 na podklade vykonanej obhliadky miesta činu ako neodkladného a neopakovateľného úkonu trestného konania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného poriadku. V predmetnom trestnom konaní boli zaznamenané len bezúspešné pokusy z 10. júna 2024, 11. júna 2024 a 15. júna 2024 o predvolanie sťažovateľa na vypočutie v procesnom postavení svedka-poškodeného, pričom vo veci konajúci policajt ďalšie úkony nevykonával, ale k náprave došlo v dôsledku zásahu prokurátorky krajskej prokuratúry, ktorá podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vydala „*pokyn na odstránenie prietáhov a ďalších*

nedostatkov v prípravnom konaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Nové Zámky vykonávajúcej dozor, aby v rámci svojich oprávnení podľa § 230 Trestného poriadku zabezpečila riadne a plynulé vykonávanie procesných úkonov v skrátenej vyšetrovaní, najmä aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.“

50. Vzhľadom na uvedené závery by bol, ak by ústavná sťažnosť bola podaná s kvalifikovaným právnym zastúpením podľa zákona, dôvod sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavom súde.

III.9. K poskytnutiu informácií sťažovateľovi podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov:

51. Sťažovateľ vymedzil rozsah prieskumnej právomoci ústavného súdu v petite podanej ústavnej sťažnosti. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016).

52. Z obsahu sťažovateľom predostretých námietok vyplýva, že sa domáhal poskytnutia informácie o tom, ktorý sudca pre prípravné konanie je/má byť činný v prípravných konaniach iniciovaných na podklade ním podaných trestných oznámení a vedených okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023. V petite podanej ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ domáha poskytnutia predmetnej informácie od okresného súdu na podklade žiadosti podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) a žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu poskytnúť požadovanú informáciu, avšak bez toho, aby konkrétne označil rozhodnutia okresného súdu a Krajského súdu v Nitre, ktorými malo byť rozhodované o jeho žiadostiach podaných podľa zákona č. 211/2000 Z. z.

53. Ústavný súd dožiadanim okresného súdu zistil, že sťažovateľ žiadal o poskytnutie požadovanej informácie elektronicky 21. marca 2024. Okresný súd sťažovateľa písomne vyzval na doplnenie podanej žiadosti, čo sťažovateľ učinil právne nedostatočným spôsobom, v dôsledku čoho mu okresný súd listom sp. zn. 1SprI/1/2024 z 15. apríla 2024 oznámil nemožnosť sprístupniť požadovanú informáciu a odloženie jeho žiadosti podľa § 14 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. Krajský súd ako prieskumný orgán svojím rozhodnutím sp. zn. Spr-Io 3/2024 z 10. mája 2024 podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. zrušil fiktívne rozhodnutie okresného súdu o nesprístupnení informácie a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie. Okresný súd v novom konaní vydal rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informáciu sp. zn. 1 SprI 1/2024 z 21. mája 2024, ktoré krajský súd rozhodnutím sp. zn. Spr-Io 5/24 zo 4. júla 2024 potvrdil. Okresný súd v rozhodnutí sp. zn. 1 SprI 1/2024 z 21. mája 2024 v podstatnom konštatoval, že sťažovateľom požadované informácie „nie je možné získať zo žiadnej existujúcej databázy, ale iba výberom

požadovaných informácií z jednotlivých spisov a ich ďalším spracovávaním, čím by došlo ku kvalifikovanému spracovaniu existujúcich informácií podľa kritérií stanovených žiadateľom, nakoľko sa tieto vo svojej originálnej podobe v žiadanej podobe u povinnej osoby nenachádzajú.“. Okresný súd pri neposkytnutí sťažovateľom požadovaných informácií zdôraznil, že „Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenili na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách.“.

54. Krajský súd v rozhodnutí sp. zn. Spr-Io 5/24 zo 4. júla 2024 na zvýraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 1 SprI 1/2024 z 21. mája 2024 výkladom § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. vychádzajúcim z doktríny Wilfling a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžik/1/2017 z 24. októbra 2018 konštatoval, že „zákon o slobode informácií neukladá povinnej osobe povinnosť na základe žiadosti o informácie vytvárať informácie, ktoré v momente podania tejto žiadosti ešte neexistujú. Sprístupnenie takýchto informácií môže povinná osoba odmietnuť z dôvodu, že ich nemá k dispozícii.“. Sťažovateľ sa mal teda domáhať poskytnutia práve takýchto informácií, ktoré sa síce na okresnom súde ako povinnej osobe nachádzajú, resp. by sa mohli nachádzať, ale ktorých poskytnutie by bolo možné sprístupniť len ďalším kvantitatívnym spracovaním vyhládaných informácií, ktoré je v rozpore s účelom zákona č. 211/2000 Z. z.

55. Napokon okresný súd listom sp. zn. 1SprI/4/2024 zo 16. apríla 2024 postúpil žiadosť sťažovateľa v príslušnej časti okresnému riaditeľstvu na vybavenie s tým, že tento postup aproboval krajský súd vo svojom písomnom upovedomení sp. zn. Spr-Io 4/2024 z 10. mája 2024.

56. Pokiaľ sťažovateľ nie je spokojný so spôsobom vybavenia jeho žiadosti o poskytnutie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z., disponuje účinným prostriedkom nápravy, a to explicitne uvedeným aj v rozhodnutí krajského súdu sp. zn. Spr-Io 5/24 zo 4. júla 2024, podľa ktorého „Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom na základe všeobecnej správnej žaloby (§ 177 Správneho súdneho poriadku), podanej v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia (§ 181 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) na Správnom súde v Bratislave ako správnom súde (§ 19, § 10, §13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku.“.

57. Zohľadnenie zákonnej podmienky prípustnosti ústavnej sťažnosti rešpektovaním princípu subsidiarity (pozri body 26 až 31) aj vo vzťahu k žiadostiam o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. ústavný súd zopakoval napr. vo svojom uznesení č. k. I. ÚS 637/2024-26 z 21. novembra 2024, kde v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou trval na tom, aby „sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti využil účinné opravné prostriedky (správna žaloba, kasáčna sťažnosť) a až v prípade ich zlyhania sa môže obrátiť na ústavný súd ako *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus. Ústavný súd musí všeobecným súdom poskytnúť príležitosť plne rozvinúť ich právomoc, keďže aj im patrí možnosť a povinnosť poskytnúť sťažovateľovým základným právam a slobodám ochranu v medziach ich zákonom zverených kompetencií.“. Tento záver by viedol v prípade splnenia podmienky povinného právneho zastúpenia k odmietnutiu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

58. Nad rámec už uvedeného ústavný súd sťažovateľovi v teoretickej rovine objasňuje, že pokiaľ podaním žiadosti podľa zákona č. 211/2000 Z. z. mienil získať informáciu o mene zákonného sudcu pre prípravné konanie, ktorý by bol činný v trestaných konaniach vedených okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-297/NZ-NZ-2024 a pod ČVS: ORP-707/NZ-NZ-2023, tak akákoľvek (vôbec do úvahy pripadajúca) zákonná kompetencia sudcu pre prípravné konanie nastupuje v prípravnom konaní a v čase pred začatím trestného stíhania v zmysle § 24 Trestného poriadku len v súvislosti s vykonávaním úkonov trestného konania podľa štvrtej hlavy Trestného poriadku (zaistenie osôb a vecí) a piatej hlavy Trestného poriadku (zabezpečovanie informácií), a to v konkrétnom prípade, teda nie je daná pre určitého sudcu vopred. Na prieskum zákonnosti postupu policajta v prípravnom konaní je Trestným poriadkom kompetenčne oprávnený len vec dozorujúci prokurátor podľa § 230 Trestného poriadku, a nikdy nie sudca pre prípravné konanie.

IV.

Posúdenie žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti

59. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak (o naostatok uvedené alternatívy v prípade sťažovateľa nejde). Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

60. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

61. Na podklade prijatých záverov v celej ich predchádzajúcej prezentácii ústavný súd konštatuje zrejmu bezúspešnosť uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti sťažovateľom podanou ústavnou sťažnosťou, na čom by ustanovenie právneho zástupcu nič nezmenilo. V dôsledku uvedeného ani nebolo potrebné pristúpiť k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa, pretože taký postup by bol vzhľadom na skôr uvedené okolnosti bezvýsledný a rozhodnutie o žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu by bolo rovnaké (obe skôr citované podmienky podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde musia byť splnené súčasne). Sťažovateľom uplatnenej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom teda ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

62. V nadväznosti na okolnosti uvedené v predchádzajúcom odseku ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť ako celok podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde, teda z dôvodu, že návrh na začatie konania je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa

§ 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2025

Ladislav Dudíť
predseda senátu